Potopisna predavanja

Ljubljanskega geografskega društva

Travel lectures of Ljubljana Geographical Society

IZVLEČEK

Potopisna predavanja so ena temeljnih in najširših dejavnosti Ljubljanskega geografskega društva že vse od njegove ustanovitve. V minulih 30-tih letih je bilo organiziranih skoraj 200 potopisov, v katerih je bilo geografom ter ljubiteljem geografije in potovanj predstavljenih blizu 100 držav. Prispevek predstavlja nekatere temeljne značilnosti omenjene dejavnosti. Poseben del prispevka vključuje primer potopisnega predavanja o Gruziji, ki ga je v preteklem letu na povabilo Ljubljanskega geografskega društva izvedel Gal Kušar.

Ključne besede: Ljubljansko geografsko društvo, geografija, potopisna predavanja, Slovenija, Gruzija.

ABSTRACT

Travel lectures represent one of the fundamental and the widest activities of Ljubljana Geographical Society since its inception. During the past 30 years there have been organized almost 200 travelogues in which close to 100 countries were presented to geographers, and geography and travel enthusiasts. The paper presents some basic characteristics of this activity. A special section of the paper includes a case travel lectures on Georgia, which was performed by Gal Kušar in the past year at the invitation of Ljubljana Geographical Society.

Keywords: Ljubljana Geographical Society, geography, travel lectures, Slovenia, Georgia.

Potopisna predavanja so bila v okviru predhodnic Ljubljanskega geografskega društva izvajana že pred reorganizacijo slovenske geografske stanovske srenje leta 1984. Novoustanovljeno Ljubljansko geografsko društvo je s to tradicijo nadaljevalo in jo zadržalo vse do danes. Do leta 1998 se je dejavnost imenovala predavanja, ki so bila večinoma res potopisna, vendar je bilo med njimi tudi nekaj takšnih z bolj strokovno vsebino. Takrat se je dejavnost razdelila na potopisna predavanja in geografske večere, namenjene strokovno bolj poglobljenim geografskim temam.

Pri pisanju prispevka je bilo v veliko pomoč poročilo Mimi Urbanc ob dvajseti obletnici Ljubljanskega geografskega društva (Urbanc 2004), predvsem pa delo Tanje Žnidarčič izpred desetih let. Avtorica je tedaj zbrala arhivska gradiva, jih uredila in predstavila dotedanje poglavitne značilnosti društva (Žnidarčič 2005; 2006).

Prispevek sestoji iz dveh delov. V prvem sta najprej predstavljena namen in organizacija potopisnih predavanj. Ob tem je poseben poudarek namenjen pregledu območij, ki so bila doslej predstavljena. Temu sledita opis obiskanosti in oglaševanja potopisnih predavanj ter sklep. Drugi del prispevka predstavlja primer potopisa o Gruziji, ki ga je 15. 1. 2013 na povabilo Ljubljanskega geografskega društva izvedel Gal Kušar.

Namen in organizacija potopisnih predavanj

Potopisna predavanja so namenjena geografom, ljubiteljem geografije in potovanj. Vodijo jih geografi ali posamezniki, ki so že bili v določeni državi, tako da so z geografskimi značilnostmi in problematiko območja dobro seznanjeni. Izbrani predavatelji udeležence v besedi in sliki popeljejo v daljne predele sveta. Večkrat v svojo predstavitev vključijo tudi unikatne izdelke in/ali poslušalcem postrežejo s tradicionalno glasbo iz dežel, ki so jih obiskali. Z nazorno predstavitvijo glavnih naravnih in družbenogeografskih prvin ter kulturnih, političnih in etničnih značilnosti posameznih območij poskušajo predstaviti svoja edinstvena in nadvse zanimiva doživetja.

Potopisna predavanja so brezplačno na sporedu štirikrat v spomladanskem in trikrat v jesenskem obdobju, praviloma vsak tretji torek v mesecu ob 19. uri. Sprva so bila predavanja na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Ko je bila v okviru Zemljepisnega muzeja urejena dvorana, so bila potopisna predavanja podobno kot številni drugi geografski dogodki prestavljena v dvorano Zemljepisnega muzeja GIAM ZRC SAZU na Gosposki ulici 16 v Ljubljani. Eno izmed predavanj v letu je posebej tematsko obarvano. Namenjeno je predstavitvi poti vsakoletne Prvomajske ekskurzije društva in doživljajev njenih udeležencev. Potopisno predavanje enkrat letno pripravijo tudi študentje, člani Društva mladih geografov Slovenije, ki s svojim iskrivejšim pogledom na svet dogodek še posebej popestrijo.

Avtor besedila:
JANI KOZINA, dr. geog.
Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU
Novi trg 2, 1000 Ljubljana
E-pošta: jani.kozina@zrc-sazu.si

Avtorja fotografij:
IRENA MRAK, GAL KUŠAR

COBISS 1.04 strokovni članek

Območja, ki smo jih obiskali, v besedi in sliki

Ljubljansko geografsko društvo je v obdobju svojega 30-letnega delovanja organiziralo 192 potopisnih predavanj, s čimer je poslušalcem predstavilo 97 različnih držav. Nekatere med njimi, ki izstopajo po različnih kriterijih (bližina, priljubljenost, eksotičnost in podobno), so bile predstavljene večkrat. Največ predavanj je predstavilo Evropo in Azijo. Znotraj Evrope so med pogosteje obravnavanimi državami Slovenija in sosednja Italija, skandinavske države (Danska, Norveška, Švedska in Finska), Irska in Grčija, znotraj Azije pa Kitajska, Kirgizistan, države Indijske podceline (Pakistan, Nepal in Indija) ter Bližnjega vzhoda (Turčija, Izrael in Jordanija). Predavanj z območij drugih celin je bilo precej manj. Med neevropskimi državami velja zaradi večje pogostosti predavanj izpostaviti Združene države Amerike, Čile, Peru, Argentino, Avstralijo in Novo Zelandijo. Največ držav, ki še niso bile predstavljene, je v Saharski in Podsaharski Afriki, Osrednji Aziji, na Arabskem polotoku, v srednji in vzhodni Evropi in Latinski Ameriki. V Ljubljanskem geografskem društvu si bomo prizadevali, da bi svojim članom in simpatizerjem tudi v prihodnje predstavili znane in manj znane kotičke sveta.

Obiskanost in oglaševanje potopisnih predavanj

V zadnjih letih se posameznega potopisnega predavanja udeleži povprečno okrog 25 poslušalcev. Obiskanost je velikokrat odvisna od vremena, prekrivanja z drugimi dogodki in privlačnosti destinacije oziroma predavatelja. V preteklosti je bilo obvestilo o predavanju z rednimi društvenimi obvestili (navadna in spletna pošta) posredovano članom Ljubljanskega geografskega društva, objavljeno je bilo tudi na Geolisti in teletekstu TV Slovenije ter na oglasnih deskah Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU. Z željo po povečanju dometa obveščanja zainteresiranih poslušalcev in njihove udeležbe na predavanjih se je v zadnjem času dejavnost oglaševanja razširila tudi na druge medije, kot so revije in spletni portali s popotniško vsebino: Potnik.si, Horizont, Svet in ljudje, Popotniško združenje Slovenije, NaProstem.si in podobno. V zadnjem času je zelo pomemben vir obveščanja postal društveni spletni profil na portalu Facebook, na katerega vabimo vse, ki jih zanimajo informacije o potopisnih predavanjih in ostalih dejavnostih društva.

Slika 1: Sestava potopisnih predavanj po celinah.

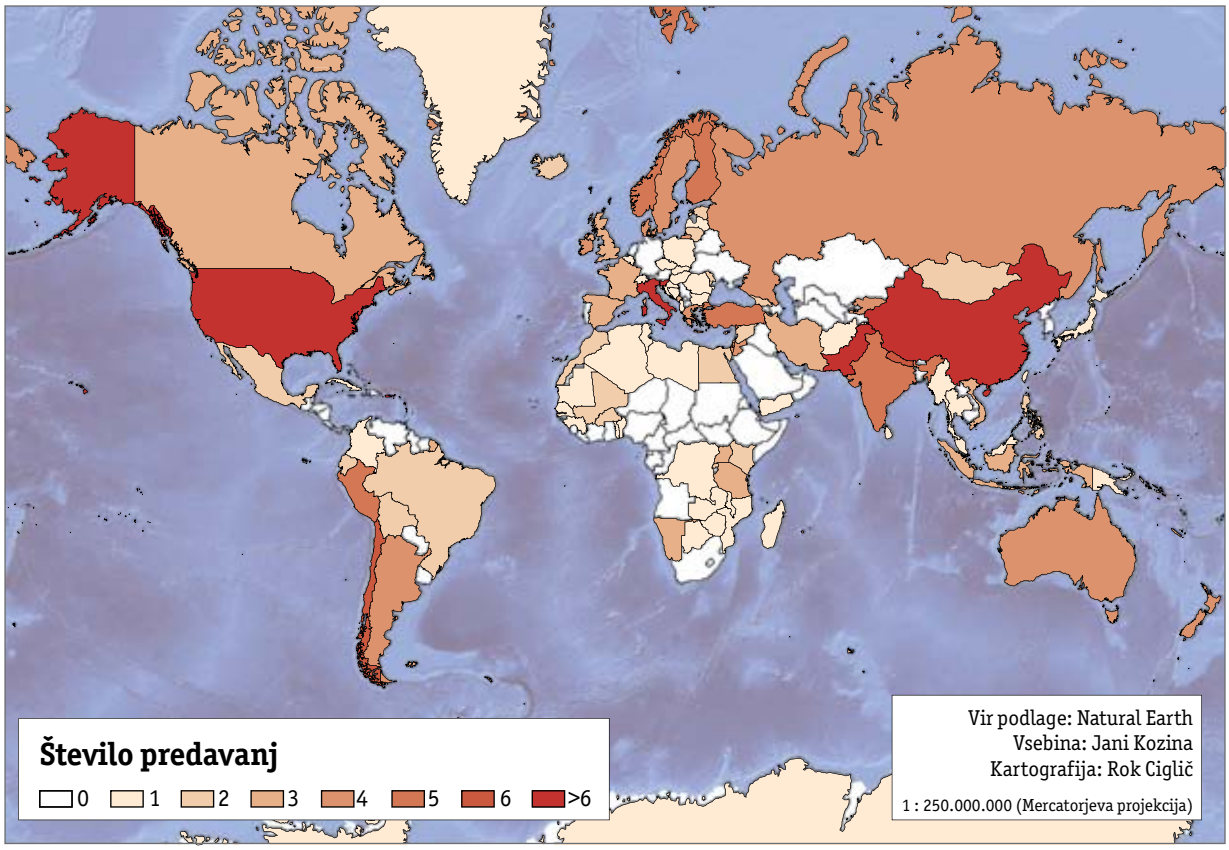

Slika 2: Prikaz predstavljenih držav v letih 1984–2014.

Potopisna predavanja so bila nedavno dopolnjena z nagradno igro, v kateri poslušalci vsakokrat takoj po predstavitvi odgovarjajo na vnaprej pripravljena vprašanja, ki se navezujejo na vsebino predavanja. Kot nagrado za pravilne odgovore prejmejo privlačna geografska darila, ki so jih doslej prispevali Popotniško združenje Slovenije, Ars Naturae Petra Draškovič s. p., Potnik.si, Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU in Ljubljansko geografsko društvo. Sodeč po reakcijah nekaterih poslušalcev je ta popestritev doživela pozitiven odziv.

Sklep

Organizatorji potopisnih predavanj si bomo z izborom privlačnih destinacij in predavateljev, strokovnostjo, rednim in na široko prepredenim obveščanjem ter drugimi ukrepi še vnaprej po najboljših močeh prizadevali, da bi tudi ta dejavnost izpolnjevala pričakovanja tako članov društva kot tudi drugih udeležencev. Za kakršnekoli predloge izboljšav, popestritev in obogatitev dejavnosti se toplo priporočamo. Vsakega odziva bomo zelo veseli!

Viri in literatura

1. Arhivsko gradivo Ljubljanskega geografskega društva (1984–2014).
2. Urbanc, M. 2004: Dvajseta obletnica Ljubljanskega geografskega društva. Geografski vestnik 76-1. Ljubljana.
3. Žnidarčič, T. 2005: Zgodovina Ljubljanskega geografskega društva (1984–2003). Seminarska naloga, Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Ljubljana.
4. Žnidarčič, T. 2006: Ljubljansko geografsko društvo – generacijski most med geografi? Geografski obzornik 53-2. Ljubljana.

Gruzija – skrit dragulj sredi divjega Kavkaza, kjer živijo ponosni in gostoljubni ljudje

Ekipa desetih popotnih fotografinj in fotografov, članov Društva popotnih fotografov in fotoreporterjev Slovenije, se je poleti leta 2012 tri tedne potepala po Gruziji. Njihova pot je bila predstavljena na potopisnem predavanju Ljubljanskega geografskega društva.

Po razpadu Sovjetske zveze so Gruzijo pretresale gospodarske in politične krize. Abhazija in Južna Osetija sta se odcepili. Po izgubljenih vojnah z Rusijo so državo preplavili begunci. Ruski bojkot uvoza gruzijskega vina in čaja je prizadel državno gospodarstvo. Kljub vsem težavam, ki jih tarejo, so Gruzijci ponosen in pristno gostoljuben narod. Radi se pohvalijo s svojo dolgo zgodovino, s tem, da so že leta 327 postali kristjani, še bolj ponosni pa so na vsaj 8000 let staro tradicijo vinogradništva in vinarstva.

Avtor besedila in fotografij: GAL KUŠAR

Slika 1: Tbilisi je milijonska prestolnica, v kateri živi četrtina od 4,6 milijona prebivalcev Gruzije. Je mesto nasprotij, med starim in novim, med bogastvom in revščino. Upokojenka prodaja sončnična semena na ulici Tbilisija, da si izboljša gmotno stanje.

Slika 2: Gorovje Kavkaz, gorska veriga, katere najvišji vrhovi presegajo 5000 m, je naravna meja med Rusijo in Gruzijo. Od vzhoda proti zahodu si sledijo težko dostopne gorske gruzijske pokrajine Tusheti, Kazbegi in Svaneti, ki nudijo obilo možnosti za pohodništvo, planinarjenje in jahanje.

Slika 3: Ledenik Shkhara polzi z istoimenske najvišje gruzijske gore (5068 m). Izhodišče za poldnevni treking do ledenika je Ushguli, z 2100 m nadmorske višine najvišji stalno naseljen kraj v Evropi.

Slika 4: Med mestoma Poti in Batumi je tako imenovana gruzijska črnomorska riviera. Ob morju so različne »sindikalne« počitniške hiše, v Batumiju pa tudi hotelski kompleksi. Črno morje je motno, blatno in že po občutku manj slano kot naš Jadran. Na plažah je črna mivka in ogromno smeti.